

PIRIPI

Poru Gigirum Meuma Piripi Igiyawa Munan Tenewa

1 ¹Poru ge Timoti, Iesu Keriso nauwawa etewa, ye iyakaisi igiyawa undag mu at Piripi apa Iesu Keriso gumbe wakeenewa ye guniyap teete, sira siosi namuyoiyoi igiyawa ge siosi kansoru igiyawa gaibu.

²Mamunwa God ge Ayapan Iesu Keriso gumbe, God ano oraiwa ge yum ye guniyap wakeigimpe.

Gaun Ge Nun

³Ne kum evedni yenan imug teg anoeniwa God gumbe gaun veni. ⁴Ne kum evedni ye undag yenan nun veniwa, ne degadega gumbe nun veni.

⁵Amatoto kumiwa apa onne gare, ye gae oraiwa wateteyamene oya gaun veni. ⁶^bNe mamaib anotumat yusipamit eni. Ye daneyap nau oraiwa amatonewa me matai wapukiyayave, meve Iesu Keriso kumiwa uwape.

⁷Ne ye undag yenan oya meib anoeniwa me oraimina. Kuyiwa ne nonenap ye wakeyana. Ne murap tunegiya kumiwa apa, gae oraiwa amarag natawa veni kumiwa apa, ye God ano oraiwa ne gunap auyana. ⁸God oma ane nenan oya taibe diruivi, ne aninin Iesu Keriso baigan gumbe ye undag guniyap anoeniwa.

⁹Mame me ne nun neuma: Baigan yeuma me anoano yeuma ge yaug anoenewa undag danave egave egave matai koka ape. ¹⁰^cYe matai divi oraivitwa anog yaug anoya, sira ye matai nonemagewa esipe pui den auya. Meve Keriso kumiwa uwape. ¹¹God oraivitwa magawa me Iesu Keriso gumbe uwanewa, ye guniyap noidauwape, sira God eyawa ge waiya waiya meuma taibe ape.

Poru Murap Sein Tuyawa Me Gae Oraiwa Wateteyamne

¹²Tatangwanen, gare ne imunap ye yaug anoya. Ne gunap matadnewa me oraimina onan, megara me gae oraiwa wateteyamtan oya nau aivi.

^a 1:1 Apa 16:12-40 ^b 1:6 1Ko 1:8 ^c 1:10 1Te 5:23

13^dNe Keriso oya aiyan murapeba sein tunegiyawa me mut igiyawa kokawa gweyawa amaremewa undag ge iyayapan upeba undag gumbo taibe ane. 14Ne aiyan murapeba sein tunegiya gumble tatangwanen obiren anotumat muma yutuwa auya Ayapan gumble. Sira a den akape yusipamit God gae meuma veme.

15Iyayapan gambenwa kwavi ge namu yoitan oya Keriso oya opata veme. Megara, iyayapan dawa imuwo ano oraiwa gumble opata veme. 16Iyayapan duwameba mame mu baigan gumble nau eme. Mu yang anoya God ne mapa om yunedne gae oraiwa amaratan oya. 17Iyayapan namuwa mame mu imuwo anoano oraiwa gaibu onan, mukut waiya waiya autan oya Keriso oya opata veme. Ne aiyan murapeba sein tunegiyawa, mu danadawai kokavit egave negeme. 18Me aninin? Kwapuwa gumble ugauga eme nonowa onan, go nonowa oraiwa, ebu ube ube gumble mu Keriso oya opata veme. Kuyawa mame oya, ne degadega eni, sira ne degadega meib aigimpna.

19^eKuyawa ne wait yang anona mame ne waita negivi, ye nun yeuma gumble ge Iesu Keriso Guwawa waita meuma gumble. 20Ne mameib nun wag owanowan eni. Ne anoeniwa ubmam onan, yusipamit evedni mina gare gaibu Keriso oya opata veni, sira ne wakeigimpna go bo atna go, ne kwapunwa gumble Keriso waiya meuma taibe ape. 21^fKuyawa ne gunap, waketanwa me Keriso, sira bo atanwa me garawa oraiwa. 22Kwapunwa mame gumble wakeigimpna ipewa, nau neuma natawa impe. Meoya ne ambuwa om yuten den yang anona. 23^gNe mu duwam yapave orodnegeme. Ne imunap kwapunwa kweg aneg Keriso gumble waketan anoeni. Me oraimina di. 24Megara ne kwapunwa gumble waketanwa, me ye guniyap oraimina. 25Ne meiba yusipamit anotumat eni. Ne anoeni ne ande waketna, sira ne ande ye undag guniyap wakeigimpna. Meoya ye anotumat yeuma koka aigimpe degadega yeuma anotumat gumble. 26Me oya ne sira yenan taig ongeni. Degadega yeuma ne gunap Iesu Keriso gumble noidauwape.

27^hYe yembovit Keriso gae oraiwa oya wag kiniyag yempe wakeigimiya. Ne oneg ye yavetna go, painau waketna, ne yenan mamaib anotna. Ye guwewa desirom danave kikikit yoiya, nonemagewa desirom tobot anotumat gae oraiwa gumble ye undag toborag yusiyusi aigimiya. 28Sira ebu da ube gumble daietaitai yenemewa den a aya. Irawa muma mamaib. Mu matai wakukampe. Megara irawa yeuma mamaib. Ye matai waita yempe. Mame God gumble onne. 29ⁱYe Keriso oya Keriso gumble anotumat God yenne, sira ye Keriso oya danadawai gaibu God yenne. 30Mut me namu ne gunap yang anoyana, sira gare ye ne gunap anoene, sira ande avieniwa me desiroma ye auene.

^d 1:13 Apa 28:30 ^e 1:19 2Ko 1:11 ^f 1:21 Gar 2:20 ^g 1:23 2Ko 5:8 ^h 1:27 Epe 4:1; 1Te 2:12 ⁱ 1:29 Apa 16:19-40

Keriso Mina Mokona Aya

2 ¹Meoya Keriso gumbe yunatt wakeg inaiinai mataiwa yusiwa auyanawa, baigan meuma gumbe watmemeyam yemnewa, Guwawa gumbe desirom toboraya ipewa, baigan ge ano yenigimtanwa gumbe wakeenewa, ²degadega neuma noidauwatan oya ye desirom toboraya, baigan desiroma auya, nonemagewa desirom ape, anoenewa desirom ape. ^{3j}Dividivi ye enewa, yembovit anoenewa gumbe den aya, sira eyawa natawa onanwa oya den aya. Megara ye mokona aya, sira ye anoya iyayapan upeba mu oraimina megara ye onan. ^{4k}Ye yembo yenan yekut den anoya, iyayapan upeba munan gaibu anoya.

⁵Ye yapeyap ye meib di anoya. Me Iesu Keriso danave gaibu yavetewa.

⁶^lKeriso me God irawa di, megara me den anone God arawa waketanwa oma den ane kwene.

^{7m}Me membovit nata onan mina ane.

Sira me ankwatave nau aivi abnawa ane, me iyayapan mina ane.

⁸ⁿKeriso viniviwa me apan mina.

Me membovit mokona ane, ebnotu aine bo gumbe, sira ebnotu aine korosi egave boane.

⁹^oMeoya, God Keriso aug painauiren baraune, me iviwa wanne mu ivuwo undag me ankwatave.

¹⁰^pMe, kwiminau, piyu egave, piyu ankwatavewa undag, Iesu iviwa gumbe koniwa yupe,

¹¹^qsira “Iesu Keriso me Ayapan,” pednunwa undag taibe meib wag Mamawa God gumbe waiya aigimtan oya.

Marantun Mina Esigimiya

¹²Meoya, iyayapan neuma baigan yeneniwa, ye kum evedni ebnotu ene. Ne guniyap wakenawa ye ebnotu aya. Gare ne ye guniyap den wakena, megara ebnotu kokavit ene. Sira aepam ge daram daram gaibu waita yeuma oya nau ag aisigimiya. ¹³Kuiyawa, God me ye noneyap nau ape ano meuma gumbe ano yeuma aiyempe sira nau yeuma gumbe waribiya yempe.

¹⁴Yano den waigimiya diguragut den aigimiya, sira ye dividivi nau undag aigimiya. ¹⁵^rYe meib ayawa, ye matai enwaruwat den auya nonewa esipe. Ye God usitainawa kukaeba den auya pui den yuyempe

^j 2:3 Gar 5:26 ^k 2:4 1Ko 10:24 ^l 2:6 Jon 1:1-2; 17:5 ^m 2:7 Jon 1:14; 2Ko 8:9 ⁿ 2:8 Ibr 5:8; 12:2 ^o 2:9 Apa 2:33; Epe 1:20-21; Ibr 1:3-4 ^p 2:10 Rom 14:11 ^q 2:11 Rom 10:9
^r 2:15-16 Dan 12:3; Pir 1:10; 1Te 2:19

danowa gejeru kukaeba eme igiyawa yapeyap, sira ye marantun mina esigimiya piyu mame gumbe, ¹⁶ inainai gaiyawa kikikit yumnasiya gumbe. Ye meib ayawa, ne kin tonawa sira nau yaigipam anawa me undag nata onanwa den ape. Sira Keriso kumiwa apa oma ane dividivi anawa oya ne degadega atna. ¹⁷Ye anotumat yeumawa puyowawa ge taparoro yeuma gaibu, ne arerieme puyowawa atna ipewa, ne degadega atna. Ye undag guniyap gaibu degadega atna. ¹⁸Ye gaibu meib degadega aya. Degadega ne gunap aya.

Timoti Ge Epaproditas

¹⁹Megara, ne gaibu yenan dividivi yaug anog yusiwa autan anoeni. Meoya ne Ayapan Iesu gumbe owanowan eni, ne koni Timoti barautna yenan ompe. ²⁰Timoti nonewa me ne nonenwa mina. Da bira da me mina onan. Me nonewa gumbe yenan danadawai anoivi. ²¹Iyayapan undag mumbo munan kinuni eme, megara Iesu Keriso gumbe onan. ²²Ye yaug anoyana, Timoti me nau oraimina ane. Usiwa me mamawa gumbe nau ankwatave ane mina, me gae oraiwa nauwawa ne gunap ane. ²³Meoya, ne mameib owanowan eni. Dividivi ne gunap aninin matatpewa me anotnave, tatevit Timoti barautna yenan ompe. ²⁴Ne anotumat yusipamit Ayapan gumbe eni. Ne nembo koni onekna.

²⁵Epaproditas me gwanenwa, ne nau desiroma aiviwa, ne mut abnawa desiroma. Sira ye gae yeuma watan oya barau negiyana, me anoeniwa kumiwa apa nenan nau ane. Ne anoeni me sira barautna yenan taig ompe. ²⁶Me yenan undag kokavit anoivi, sira me danadawai kokavit avivi kuiyawa me yuwaranewa ye anoyana. ²⁷Natawa di, me yuwat ag koni bo totan ane. Megara, God ano wanne. Me mekut onan, ne gaibu nedne, meoya ne danadawai da nonenap den auna. ²⁸Meoya ne Epaproditas tatevit barautna ompe. Ye me sira yaug degadega aya. Ne danadawai neuma kusikaren ape. ²⁹Ye Ayapan gumbe degadega kokavit ag me en gaun waniya. Sira ye iyayapan me mina ayamat amuniya. ³⁰Kuiyawa me Keriso nau meuma oya inainai meumawa topai ane koni bototan ane. Ye oma den ane waita negiyana, megara ye waita nettan anoenewa me ne gunap ane.

Keriso Yaug Anotanwa Me Natawa Kokavit

3 ¹Oiebairanwa, tatangwanen. Ayapan gumbe degadega aya. Ne sira gigirum gina desiroma ye guniyap teeni. Me ne unuwa den topai arivi. Me ye amat yeuma oya.

²Kweyau gumbo yaukapa. Kukaeba nau emewa yaukapa. Kwapiwa mekut kwapituitui igiyawa gumbo yaukapa. ³Nu God Guwawa gumbe

* 2:18 Pir 3:1; 4:4 † 2:21 2Ti 4:10 ‡ 2:25 Pir 4:18 † 3:3 Rom 2:29

taparoro ete, Iesu Keriso waiete, kwapunwa gampenwa gumbe anotumat den ete. Nu natawa kwapituitui igiyawa. ⁴ ^wMegara ne nembo kwapunwa gampenwa gumbe anotumat gaibu. Da bira kwapunwa gampenwa gumbe anotumat ape ipewa, ne egave me gumbe anotumat eni. ⁵ ^xNe yaina oiyat 8 uwane kwapunwa tuiya. Ne Isuraeru igiyawa danave, dam Benjamin onnewa, sira ne sinsin Ibru abnawa. Sira Gwangwan oya Parisi abnawa. ⁶ ^yNe imunap Gwangwan kikikit yumnadna bim wane, meoya ne siosi gumbo edawai muntan abnawa. Gwangwan gumbe oraivitwa oya ne puiyuyu den auna.

⁷ ^zNe watavit dividivi mame ne gunap garawa oraimina, megara gare dividivi mame Keriso oya ne gunap garawa onan kukaeba. ⁸ ^aNe Ayapan neuma Iesu Keriso yang anonawa, me oraiminavit. Meoya, dividivi undag waropiyatnawa me divi da onan. Sira Iesu Keriso oya dividivi undag waropiyana, ne anoeni dividivi mame mu mutat. Kuyawa ne mamaib owanowan eni. Ne matai Keriso autna, ⁹ ^bsira God yaunegivi ne Keriso gumbe wakena. Ne oraivitwa me Gwangwan gumbe den autna, go ne Keriso gumbe anotumat atanwa gumbe oraivitwa autna. Ne owanowan eni oraivitwa me anotumat kuyave God nekpe matai autna. ¹⁰ ^cNe Keriso ge sira inaivi yusiwa meuma yang anotna. Ne danadawai meuma kep teg negivi autna. Bo meuma mina atna. ¹¹ ^dNe yusiyusi ag bo igiyawa gumbo sira inaig yoitan anoeni.

Oraivitwa Yangut Kintog Anta

¹² ^eNe mame undag wait den auna, go wait den oraimina ana wapukiyana. Megara, ne di me yumnat angetan oya atataieni. Ne matai me yumtan oya, Iesu Keriso ne yumnedne. ¹³ ^fTatangwanen, ne den anoeni ne wait auna, megara ne desirom oya eni. Dividivi undag itan kweyan sira namunap yusipamit utan angeni. ¹⁴ ^gNe oraivitwa yangut ag kin yusipamit toeni garawa autna. Garawa me Iesu Keriso gumbe God nenan aunekpe kwimin dog anekna.

¹⁵ ^hNu undag natawa ete igiyawa ebu mame gumbe yang anota. Divi da ye ebu ube yang anoigimiyawa, God matai me gaibu toyau yempe ye yang anoya. ¹⁶ ⁱMegara, nu wait uwatunewa apa, nu ebu desirom gumbe aigimta, sira ano desirom anoigimta.

¹⁷ ^jTatangwanen, ye ne minan aigimiya. Nu ebu numa iyayapan upeba gumbo toyau muntu. Mu nu amunup omome. Ye mu yawamiya. ¹⁸ ^kKuyawa, ne namu kum dada diruina, sira gare yanganturiwa aigivi gaibu diruini, iyayapan obiren Keriso korosi meuma oya anavi ag

^w 3:4 Apa 22:3 ^x 3:5 Ruk 1:59; Apa 23:6; 2Ko 11:22 ^y 3:6 Apa 8:3 ^z 3:7 Mat 13:44-46
^a 3:9 Rom 3:21-22 ^b 3:10 Rom 6:3-5; 8:17 ^c 3:12 1Ti 6:12,19 ^d 3:14 1Ko 9:24
^e 3:15 1Ko 2:6 ^f 3:17 1Ko 4:16

amome. ¹⁹ Mu oieba wakukampe. Mu god mumawa me mu danowa, sira mu eyawa me mu ubmam muma. Mu kuiyowa me piyu ega dividivi undag mekut oya anoeme. ²⁰ Megara, nu at numawa me kwiminau. Nu Waita Abnawa Ayapan Iesu Keriso kwimin apa aig ompe nu menan owanowan gumbe amarete. ²¹ Me yusiwa gumbe dividivi undag me ankwatave oma ane amara a mumpe. Sira me yusiwa gumbe nu ubmameba kwapunwa biroriyape me eyawa kwapiwa mina desirom ape.

4 ¹ Meoya, tatangwanen baigan yeneneni ano yeneneniwa, ye degadega neuma ge kin keretawa neuma. Owanaiwa, Ayapan gumbe kikikit yoiya!

Poru Gaun Meuma

² Yuodia ge Sintaik, ne yusipamit diruieni. Garawapa Ayapan gumbe desirom toboraya. ³ E, nau desirom oraiwa egewa, ^l ge gaibu kinuni gentna. Vesin mame waita muna. Vesin mame gae oraiwa oya ne gaibu nau yaigipam eme, sira Krement ge ne nau desiroma ete upeba gaibu mu iwuwa inainai bukaeba danave wakeya.

⁴ Kum evedni Ayapan gumbe degadega aigimiya. Ne sira veni. Degadega aigimiya. ⁵ Ye kwayup yeuma iyayapan undag gumbo toyau muniya yaupe. Ayapan uwatanwa koni aivi. ⁶ Divi da oya danadawai den auya. Dividivi undag gumbe gaun gaibu nun waya kinuni aigimiya, God anope. ⁷ Meib aya ipewa, God yum meuma ye nonewa ge kuiewa amat aiyenigimpe Iesu Keriso gumbe. God yum meuma oraimina egave, iyayapan anoemewa undag kusikaren.

⁸ Oieba, tatangwanen. Dividivi me natawa, dividivi me iviwa kokawa, dividivi me oraiminawa, dividivi me esinewa, dividivi me baiganeba, dividivi me yaunapam, sira divi da oraimina di ge divi da wai emewa, dividivi mame ye noneyap yai amaraya. ⁹ Dividivi ne gunap ye yaug anoyawa, dividivi ne gunap auyanawa, dividivi ne gunap anoyanawa, dividivi ne yaunegiyana, ye mame aya. Yum Goddeba me ye guniyap wakeigimpe.

Mu Puyo Muma Gaun Munne

¹⁰ Ne Ayapan gumbe degadega kokavit eni, kuiyawa ye nenan anogugut ayana ye sira mataiven biroriyag nenan anoyana. Natawa di, ye nenan anogugut ene, megara kum onan. ¹¹ Ne puk puk wagawag oya mame den veni. Ne yaug anona, kum da da inai ano meiba ne matai oma ape

^s 3:19 Rom 16:18 ^h 3:20 Epe 2:6,19 ⁱ 3:21 1Ko 15:28,42-53 ^j 4:1 1Te 2:19-20

^k 4:3 Ruk 10:20 ^l 4:3 Watavit teyawa da waiviwa me iviwa Susugas. ^m 4:5 1br 10:25;

ⁿ 4:6-9 ^o 4:6 Mat 6:25-34; 1Ko 4:2 ^p 4:7 Ais 26:3; Jon 14:27; 1Ko 3:15

^p 4:9 Rom 16:20

nonenwa memeyaipe waketna. ¹²Tawara onan gumbe aninin waketanwa yaug anona, tawara obiren gumbe aninin waketanwa yaug anona. Ne nakwai natna oma apewa, iyagon adnekpewa, tawara obiren ge tawara onan dana waketanwa, me kumive kumive aninin waketanwa, ne ano guwavewa yaug anona. ¹³^qNe oma ane Ayapan me yusiwa negnewa gumbe dividivi undag atna.

¹⁴Ne danadawai neuma danave ne gaibu kebag oraimina wakeyana. ¹⁵Piripi igiyawa ye gaibu mameib anoyana. Ne gae oraiwa amatog opata wanawa at Masedonia yan kwena me kumiwa apa, nau neuma oya dividivi negiyana sira ye gunap auyanawa, siosi yeuma mekut me ayana, siosi da gau onan. ¹⁶Ne Tesaronika apa wakena kumiwa apa gaibu, ne tawara onan anawa, desirom onan koni duwam ye waita te negiyana onamiya. ¹⁷Ne puyo yeuma oya den anoeni. Ne anoeniwa, dividivi undag ye ayanawa oya, waribiya kokavit yempe noidauwape. ¹⁸Ne dividivi undag auna me noidauwane, kuiyawa ne Epaproditas gumbe puyo yeumawa waniyana me ne auna. Me tayawa oraiminawa, puyo yeuma me God degadega gumbe aupe. ¹⁹God neuma ye anoenewa undag yempe noidauwape, kuiyawa Iesu Keriso eyawa meuma danave God tawara meuma noidauwane.

²⁰Nu Mamunwa God gumbe eyawa evedni wakeigimpe. Amen.

Kaiwa Kaiwa Oieba

²¹Iesu Keriso gumbe ye iyakaisi igiyawa undag gumbo kaiwa kaiwa veni. Tatangwanen ne gaibu waketuwa kaiwa kaiwa yenan baraueme. ²²Iyakaisi igiyawa undag kaiwa kaiwa ye guniyap baraueme. Siisa gwe meuma danave wakeyawa kaiwa kaiwa nonowa undag gumbe baraueme. ²³Ayapan Iesu Keriso ano oraiwa meuma ye guwewa gumbe wakeigimpe. Amen.